KOMPAS KREATYWNOŚCI

Ślady Karola Miarki w Pielgrzymowicach

Marta Florkiewicz-Borkowska

POLSKA

Ślady Karola Miarki w Pielgrzymowicach

Cele

- rozwijanie ciekawości poznawczej
- rozwijanie wyobraźni twórczej
- rozwijanie operacji dedukcji
- rozwijanie umiejętności stawiania pytań
- rozwijanie operacji skojarzeń
- rozwijanie umiejętności wyszukiwania, selekcjonowania i twórczego prezentowania informacji
- rozwijanie umiejętności współpracy i podziału zadań w zespole
- poznanie wybranych faktów z historii Pielgrzymowic i działalności Karola Miarki
- rozwijanie tożsamości lokalnej i wrażliwości na historię małych miejscowości
- dostrzeganie, że lokalną historię można opowiadać za pomocą różnych mediów

Materiały

- zamykana skrzynka drewniana lub pudełko
- koperta
- pióro/długopis
- kartki papieru A4/A3
- mazaki
- kredki
- samoprzylepne karteczki
- 4 duże koperty
- karton
- patyczki
- plastelina
- kolorowe kartki
- papier
- sznurek
- materiały z recyklingu
- klej na gorąco lub klej Magik
- opcjonalnie: tablet lub telefon z aparatem i dyktafonem, komputer/projektor

Ilustracje i karty aktywności

ilustracje: TROPY, SKARBY, CYTATY KAROLA MIARKI, DAWNIEJ – DZISIAJ, opcjonalnie: LOKALNY REPORTER

karty aktywności: KAROL MIARKA, PIELGRZYMOWICE, MAPA, MIARÓWKA, KRONIKA MIARKI

Czas

90 minut;
120 minut (w wersji rozszerzonej)

ZACIEKAWIENIE

TAJEMNICZA SKRZYNKA

Zanim zaczniesz. *Przygotuj zamkniętą skrzynkę lub pudełko, a w nim ilustracje KAROL MIARKA, PIELGRZYMOWICE, MAPA, MIARKÓWKA, KRONIKA MIARKI, kopertę z krótką wskazówką oraz symbol związany z pisaniem, np. pióro. Wskazówkę w kopercie zapisz odręcznie: „Zostawiam Wam kilka śladów. Nie podaję mojego imienia. Jeśli chcecie je poznać, musicie najpierw odkryć, dlaczego tak ważne było dla mnie miejsce, w którym żyłem i pracowałem. Wasze zadanie: odkryjcie moją historię." i zostaw miejsce na podpis do uzupełnienia przez uczniów. Przygotuj miejsce, w którym dzieci mogą usiąść w kręgu. Do realizacji zadania w parach będziesz potrzebować karteczek samoprzylepnych i długopisów.*

Usiądźcie razem w kręgu. Pokaż dzieciom zamkniętą skrzynkę i powiedz, że znajdują się w niej ślady pewnej historii związanej z miejscem, w którym żyją (dla uczestników z innych stron Polski – związanej z pewną miejscowością na Śląsku). Pozwól dzieciom kolejno podejść i przyjrzeć się przedmiotom, na razie bez podawania żadnych wyjaśnień.

Następnie poproś, żeby w parach zapisały dwa ich zdaniem najbardziej prawdopodobne przypuszczenia: co może łączyć te przedmioty, to miejsce i tę osobę? Na zakończenie zbierz wszystkie pomysły, ale nie oceniaj ich poprawności – rozłóż kartki na stole lub przyklej na tablicy i odczytaj na głos. Przeanalizujcie, czy są jakieś powtarzające się tropy.

Warto pamiętać! *Nie podawaj od razu odpowiedzi – celem jest uruchomienie ciekawości i tworzenie hipotez. To, że uczestnicy nie znają Pielgrzymowic, nie jest przeszkodą – mają odkrywać nieznane sobie miejsce na podstawie śladów, tak jak każde nowe miejsce. Pomocne pytania: Co łączy te przedmioty? Jakie miejsce wskazuje mapa? Dlaczego ktoś chciał coś zapisywać? Kim może być człowiek ze zdjęcia? Jak myślicie, czego będziemy dzisiaj szukać?*

Na koniec ujawnij postać Karola Miarki i w kilku zdaniach przekaż podstawowe informacje o Pielgrzymowicach – gdzie leży ta miejscowość, w jakim regionie Polski.

Warto wiedzieć! *Karol Miarka urodził się w 1825 roku w Pielgrzymowicach, był m.in. nauczycielem, organistą, pisarzem, publicystą i wydawcą. W Pielgrzymowicach założył pierwszą kronikę szkoły.*

ZACIEKAWIENIE

PYTANIA KRONIKARZA

Zanim zaczniesz. *Przygotuj dla każdego dziecka kartkę i długopis.*

ETAP 1: Poproś każde dziecko, żeby wyobraziło sobie, że jest kronikarzem, który właśnie przyjechał do Pielgrzymowic. Jego zadaniem jest wypisanie jak największej liczby pytań, na które taki kronikarz mógłby szukać odpowiedzi, przybywając do nowego miejsca (np. o historię miejscowości, jej mieszkańców, ważne budynki, tradycje, ludzi, którzy tworzyli jej dzieje).

ETAP 2: Poproś, żeby dzieci dobrały się w pary, porównały swoje listy i wybrały 2–3 pytania, które uważają za najciekawsze. Zbierz wszystkie pytania par na tablicy, ale nie oceniaj ich poprawności – zapisz je lub przyklej na karteczkach samoprzylepnych i odczytaj na głos. Przeanalizujcie razem, czy są jakieś powtarzające się tematy lub obszary poszukiwań.

Warto wiedzieć! *Kronikarstwo to jeden z najstarszych zawodów związanych z pisaniem – kronikarze zapisywali ważne wydarzenia swoich czasów, żeby nic nie zostało zapomniane. W przeciwieństwie do pamiętnika czy dziennika, kronika zwykle nie dotyczyła życia samego autora, tylko losów całej wspólnoty – miasta, szkoły, parafii. Oprócz wielkich kronik królewskich (jak te spisywane przez Galla Anonima czy Jana Długosza) istniały też lokalne kroniki – szkolne czy parafialne – prowadzone przez nauczycieli, księży lub urzędników, którzy zapisywali codzienne życie swojej małej społeczności.*

TWÓRCZE POSZUKIWANIA

SKARBY PIELGRZYMOWIC

Zanim zaczniesz. *Z karty aktywności TROPY wytnij i wymieszaj 14 kart z poszlakami prowadzącymi do jednej z czterech kategorii skarbów. Przygotuj również 4 koperty SKARBÓW, każdą z materiałem wprowadzającym, poleceniem oraz potrzebnymi materiałami:*

- SKARB MIEJSCE: kartka A3, karton, patyczki, plastelina, kolorowe kartki, sznurek, materiały z recyklingu, klej.
- SKARB PRZEDMIOTY: kartka A3, przybory do pisania i rysowania.
- SKARB SŁOWA: kartka A3, przybory do pisania i rysowania, karta CYTATY KAROLA MIARKI.
- SKARB LUDZIE: przybory do pisania i rysowania.

ETAP 1: Rozdaj wszystkim uczestnikom (lub parom) po jednej karcie tropu. Poproś, żeby na podstawie treści tropu spróbowali odgadnąć, jakiej rzeczy, słowa, miejsca lub osoby on dotyczy, a następnie zdecydowali, do której z czterech kategorii – Miejsca, Przedmioty, Słowa, Ludzie – ich zdaniem należy. Uczestnicy, którzy trafili do tej samej kategorii, łączą się w jeden zespół. W ten sposób powstają 4 zespoły, każdy przypisany do innej kategorii skarbu.

ETAP 2: Każdy zespół otrzymuje kopertę SKARBU odpowiadającą jego kategorii i wykonuje zadanie opisane w środku.

- **SKARB MIEJSCA:** Zespół dowiaduje się, że Karol Miarka był związany z kilkoma ważnymi miejscami w Pielgrzymowicach – szkołą (tzw. Miarkówką), kościołem, w którym był organistą, oraz domem rodzinnym. Zespół wybiera jedno z tych miejsc (lub inne, które jego zdaniem powinno zostać zapamiętane) i buduje z dostępnych materiałów jego mały model, który będzie nawiązywał do Karola Miarki lub historii Pielgrzymowic. Przygotowuje krótką prezentację odpowiadającą na pytania: Co zbudowaliśmy? Dlaczego wybraliśmy właśnie to miejsce? Co łączy je z Karolem Miarką? Dlaczego warto je zachować w pamięci?
- **SKARB PRZEDMIOTY:** Zespół dowiaduje się, że Karol Miarka wykorzystywał słowo, druk i prasę, żeby docierać do ludzi – był kronikarzem, pisarzem i nauczycielem, a także organistą, dla którego muzyka byłą kolejną formą kontaktu z ludźmi. Zespół wyobraża sobie, że Karol Miarka działa dziś i tworzy materiał do „MIARKA NEWS 2026" – post w mediach społecznościowych, wpis na blogu, artykuł w gazecie lokalnej lub materiał audiowizualny. Materiał powinien zawierać nagłówek, grafikę/ilustrację/symbol, krótką wiadomość oraz hasztag i nawiązywać do przynajmniej jednego prawdziwego faktu z życia Karola Miarki. Zespół przygotowuje prezentację materiału oraz odpowiedzi na pytania: Jaką formę publikacji wybraliśmy? Dlaczego akurat tę? W jaki sposób materiał łączy się z Karolem Miarką?

- **SKARB SŁOWA:** Zespół dowiaduje się, że Karol Miarka w swoich tekstach poruszał sprawy ważne dla swojej społeczności – uważał, że wiedza, edukacja, język i pamięć o własnej historii mają znaczenie. Spośród załączonych cytatów Karola Miarki (karta CYTATY KAROLA MIARKI) zespół wybiera ten, który najbardziej do niego przemawia, i zastanawia się, co może się za nim kryć. Wokół wybranego cytatu, naklejonego w centrum kartki, zespół tworzy kolaż słowno-graficzny pokazujący, jakie słowa i skojarzenia wywołuje cytat, jakie emocje może budzić i z czym kojarzy się dzisiaj – wykorzystuje do tego słowa, symbole, wycinki z gazet, pytania, ilustracje. Na końcu zespół dokańcza zdanie: „Dzisiaj te słowa oznaczają dla nas...". Przygotowuje prezentację odpowiadającą na pytania: Jaki cytat wybraliśmy? Jak rozumiemy ten cytat dzisiaj? Jakie mamy z nim skojarzenia?

- **SKARB LUDZIE:** Zespół dowiaduje się, że Karol Miarka nie działał sam – jego życie było związane z rodziną, uczniami, nauczycielami, mieszkańcami Pielgrzymowic i ludźmi, z którymi współpracował, bo to właśnie ludzie tworzą historię miejsc. Zespół wyobraża sobie, że Karol Miarka zostaje przeniesiony do 2026 roku, i wybiera jedną z sytuacji: Karol Miarka przychodzi dziś do szkoły; Karol Miarka spotyka grupę młodych mieszkańców Pielgrzymowic; Karol Miarka poznaje współczesne media; Karol Miarka pyta: „Co dzisiaj jest ważne dla waszej społeczności?". Na tej podstawie przygotowuje krótką scenkę (maksymalnie 3 minuty) z udziałem Karola Miarki, współczesnego młodego człowieka i wybranego tematu lub problemu dotyczącego małej ojczyzny. Po scence zespół odpowiada na pytania: Dlaczego taki temat scenki wybraliśmy? Co mogłoby zainteresować Karola Miarkę we współczesnym świecie? Czego Karol Miarka mógłby się nauczyć od nas, a czego my moglibyśmy się nauczyć od niego?

ETAP 3: Każda grupa prezentuje swój skarb na forum. Pozostali uczestnicy mogą dodać własne skojarzenie lub pytanie do prezentowanej pracy.

Opcjonalnie. Jeśli jest taka możliwość, zaproponuj wyjście na spacer badawczy po Pielgrzymowicach, podczas którego dzieci mogą zadawać pytania napotkanym mieszkańcom, korzystając z karty aktywności LOKALNY REPORTER.

Warto pamiętać! *Nie chodzi o zebranie jak największej liczby faktów, ale o wybranie informacji, która ma znaczenie dla grupy i znalezienie ciekawego sposobu jej pokazania. Materiały źródłowe przygotowane przez osobę prowadzącą są podstawą pracy zespołów.*

ODKRYWANIE

Przedstaw dzieciom postać Karola Miarki, historię kroniki szkoły w Pielgrzymowicach jako lokalnego dziedzictwa kulturowego. Zastanówcie się wspólnie, jak o małej ojczyźnie opowiadano dawniej i jak można opowiadać dziś. Jeśli w waszej szkole jest kronika, obejrzyjcie ją. Jeśli nie, to może jest to dobry moment, żeby pomyśleć o jej założeniu.

KAROL MIARKA – ŻYCIE I DZIEŁO

Karol Miarka urodził się 22 października 1825 roku w Pielgrzymowicach. W 1850 roku objął kierownictwo miejscowej szkoły po swoim ojcu, Antonim Miarce i pracował w Pielgrzymowicach do 1869 roku. Był nauczycielem, organistą, pisarzem gminnym, publicystą, pisarzem i wydawcą. W 1857 roku założył pierwszą kronikę szkoły w Pielgrzymowicach – kronika zachowała się i jest przechowywana w miejscowej szkole. Angażował się w działalność na rzecz odrodzenia polskości na Górnym Śląsku.

KRONIKA SZKOŁY W PIELGRZYMOWICACH

Najstarsza kronika szkoły w Pielgrzymowicach pisana była w języku niemieckim od połowy XIX wieku do 1923 roku. Pierwsze 21 stron to rękopis Karola Miarki, kolejne strony to relacje jego następców. Miarka jako kronikarz użył tylko trzech polskich słów: szkółka, pole kościelne. Kronika stanowi cenne źródło historyczne, jest przechowywana w pielgrzymowickiej szkole; kilka lat temu została zdigitalizowana i jest dostępna w Śląskiej Bibliotece Cyfrowej.

ODKRYWANIE

DAWNIEJ I DZIŚ

Współcześnie informacje o miejscu i lokalnej historii możemy przekazywać nie tylko poprzez książki i gazety, lecz także poprzez zdjęcia, nagrania audio-wideo, mapy cyfrowe i media społecznościowe. Zaproponuj dzieciom pytanie problemowe: Gdyby Karol Miarka żył dziś, jak opowiadałby o Pielgrzymowicach? Czy byłby lokalnym influencerem?.

Poproś dzieci, aby na karcie aktywności DAWNIEJ – DZISIAJ porównały sposoby komunikowania się dawniej i dziś, np. kronika/gazeta – blog/podcast; druk – fotografia/wideo; lokalny pisarz – twórca internetowy.

Na końcu poproś, żeby dzieci odniosły to porównanie do własnej, małej ojczyzny – miejscowości, w której mieszkają. Zastanówcie się wspólnie: Co sprawia, że miejsce staje się dla nas ważne? Co to jest „mała ojczyzna"? Dlaczego warto zachowywać historie małych ojczyzn? Jakie współczesne medium wykorzystalibyście do opowiedzenia o miejscu, w którym mieszkacie, komuś, kto nigdy tam nie był?

Warto wiedzieć! *Pojęcie „mała ojczyzna" odnosi się do najbliższego otoczenia człowieka: rodzinnej miejscowości, regionu, ludzi i tradycji, które kształtują naszą tożsamość, zanim jeszcze poznamy szerszy świat. W przeciwieństwie do „wielkiej ojczyzny" (całego kraju), mała ojczyzna jest czymś, czego doświadczamy bezpośrednio zmysłami i codziennym życiem – to właśnie z niej najczęściej czerpali inspirację lokalni kronikarze, pisarze i regionaliści, tacy jak Karol Miarka.*

Źródła

Kieloch, A. (2015). Zapisane w dokumentach i pamięci. Dzieje oświaty w Pielgrzymowicach. Pszczyna: Starostwo Powiatowe w Pszczynie.

Szkoła Podstawowa im. Karola Miarki w Pielgrzymowicach, „Ceremoniał" – informacje biograficzne o patronie szkoły.

http://sppielgrzymowice.pawlowice.pl/index.php/2013-08-27-11-34-31/historia-szkoly

https://www.pless.pl/wiadomosci/90186-alfabet-karola-miarki-k-jak-kronika-karola-miarki-pawlowice-pielgrzymowice

https://www.pawlowice.pl/aktualnosci/artykul/alfabet-karola-miarki-17

https://www.youtube.com/watch?v=BJWJbyV_IoY

Źródła ilustracji

https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=50519820 autorstwo: Jan Mieczkowski

https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=1949563, autorstwo: mariuszjbie – mariuszjbie, CC BY 2.5,

https://pl.wikipedia.org/wiki/Pielgrzymowice_(województwo_śląskie)

http://sppielgrzymowice.pawlowice.pl/index.php/2013-08-27-11-34-31/historia-szkoly

Karty aktywności przygotowano z wykorzystaniem generatywnych narzędzi sztucznej inteligencji

Autorka: Marta Florkiewicz-Borkowska

Jestem nauczycielką, edukatorką i trenerką. W pracy lubię łączyć edukację, sztukę, STEAM/STREAM, działania projektowe i pracę manualną. Tworzę scenariusze i projekty rozwijające kreatywność, współpracę oraz uczenie się przez działanie. Prowadzę zajęcia z dziećmi i szkolenia dla nauczycieli, wykorzystując m.in. arteterapię, LEGO-based learning, szycie i projektowanie. Szczególnie interesuje mnie tworzenie sytuacji edukacyjnych, w których dzieci mogą samodzielnie odkrywać, projektować i nadawać znaczenie własnym pomysłom. Wyróżniona tytułem Nauczyciel Roku 2017 roku, laureatka Nagrody im. Ireny Sendlerowej „Za naprawianie świata" w 2021 roku oraz Nagrody im. Janusza Korczaka w roku 2023. Bohaterka książki Sylwii Chutnik „Opowieści na dobranoc dla młodych buntowniczek. 100 historii niezwykłych Polek".

I_KAROL MIARKA

I. Abschnitt.

Die katholische Schule zu Pilgramsdorf.

Erstes Kapitel.

Wann hier die erste Schule gestiftet worden ist, ist weder aus den Schulakten, noch auf den Kirchenbüchern zu ersehen. Die Schule ist eine Dorfschule und eigentlich Gast in der Organistenwohnung. Die ältesten alten Leute, hat in früherer Zeit nicht einmal eine Schulstube existirt haben. Der Organist erhielt die Kinder in seiner eigenen Wohnstube unterrichtet. Für den Kirchenbücher finden wir nur eine Anmerkung, dass nämlich 1788 eine neue Organisten-Wohnung nebst Schulzimmer erbaut worden sei. Es war dieses jedenfalls das jetzige Schulhaus, welches 1851 umgebaut wurde, nachdem das gegenwärtige Gebäude errichtet worden war. Auf im jetzigen Gebäude gibt es keine Akten, sondern nur eine Organisten-Wohnung, wie dieselbe der Anschlag vom Jahre 1847 besagt.

Das jetzige Terminium übte stets die Patronatsbehörde aus, bezog den jährlichen Organisten- und Küster zwei Drittel der Saat- und Aufsetzungsgefälle, während die übrigen pfarrlichen Interessenten das letzte Drittel bekamen.

Die jetzige Schulstelle war früher nur für die Gemeinde Pilgramsdorf bestimmt, da bei der

Filial-Kirche zu Golaszowitz ein eigener Küster am Schulhause wohnte, vom Volke „Krotka“ genannt, existirte in welchem der Golaszowitzer Organist die Kinder unterrichtete. Zu Ende des vorigen Jahrhunderts schaint der Golaszowitzer Küsterposten mit dem hiesigen vereinigt worden zu sein, und seit dieser Vereinigung versieht der hiesige Organist den Organisten- und Küsterposten von Golaszowitz, unterrichtet auch die Kinder aus den Gemeinden Pilgramsdorf, Golaszowitz, Jarzabkowitz und Charlottendorf.

Niemand kennt den Namen des ersten Lehrers, auch die Kirchenbücher geben keine Auskunft.

Ebenso wenig kann man erfahren, wie die Schulstelle dotirt war, jedenfalls gehört der Organisten- und Küsterantes, so wie die Mitbenutzung des Hauses und Obstgartens, der Verpflichtung zur Leitung des Organisten- und Küsterpostens.

Der älteste Katalog vom Jahre 1830 weist 95 schulpflichtige Kinder auf; 1846 stieg die Zahl auf 220, welche aber durch die Kholerajahre 1846–49 auf 180 reducirt wurde.

Zweites Kapitel.

Nach und nach vermehrte sich wieder die Zahl der schulpflichtigen Kinder, so dass im Jahre 1855 deren wieder 281 schulpflichtige Kinder waren gezählt worden.

I_KRONIKA MIARKI

49°54′15″N 18°39′38″E[3]

1825-1902
SZKOŁA PODSTAWOWA
im. Karola Miarki
w Pielgrzymowicach

KA_LOSY P-O-L-I-N

„Poznawajmy dzieje naszej przeszłości, bo to jest naszym świętym obowiązkiem.”

„Pisałem prosto, dla ludu pospolitego, jak dla dziatek”

„...miłość przyrodzona ku rzeczy polskiej tlała zawsze w kąciczku serca...”

„Szkoła ma być przewodnikiem życia dalszego...”

„Szkoła dla sprawiedliwego nauczyciela staje się łańcuchem,
który zawiązuje się w duchu około serc nauczyciela i uczniów na całe życie.”

„Do środków wzbudzających w człowieku szlachetne uczucia należy śpiew.”

„...tylko wyrodny syn zapomina rodziców i przodków, z których krwi pochodzi”

„Nie sprzeciwiamy się językowi niemieckiemu, boć nam go potrzeba,
aby nas nie oszwabili obcy przybysze, lecz przy tym zachowamy nasz śliczny język polski...”

KA_CYTATY KAROLA MIARKI

DAWNIEJ i DZISIAJ

DAWNIEJ	DZISIAJ
kronika / gazeta	blog / podcast
list / ogłoszenie w kościele	media społecznościowe / newsletter

REFLEKSJA

Gdyby Karol Miarka żył dziś, jak opowiadałby o Pielgrzymowicach?
Czy byłby lokalnym influencerem?

ZADAJ PYTANIE!

Jesteś reporterem! Zapytaj napotkanych mieszkańców Pielgrzymowic o ich historię i wspomnienia.

IMIĘ REPORTERA: _____

DATA SPACERU: _____

1. Co Pani/Pana zdaniem jest najważniejsze w historii Pielgrzymowic?

2. Czy zna Pani/Pan jakąś historię związaną z Karolem Miarką?

3. Co zmieniło się w tej miejscowości najbardziej?

4. Jakie miejsce w Pielgrzymowicach lubi Pani/Pan najbardziej i dlaczego?

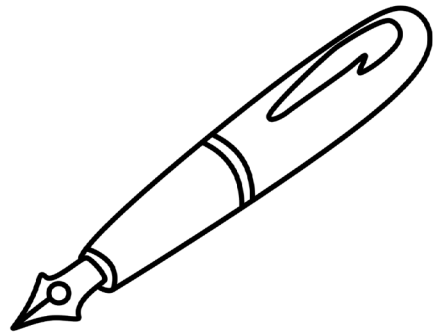
MOJE WŁASNE PYTANIE: _____

MIEJSCA

KA_SKARBY1

PRZEDMIOTY

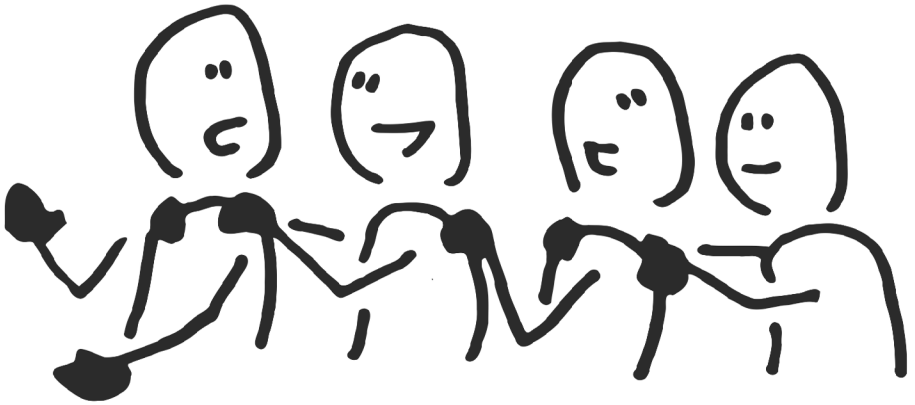

KA_SKARBY2

SŁOWA

LUDZIE

KA_SKARBY4

SKARB MIEJSCA

Karol Miarka urodził się w Pielgrzymowicach. To tutaj znajdowały się miejsca związane z jego dzieciństwem, nauką i pracą. Jednym z ważnych miejsc była szkoła – Miarkówka, w której Karol Miarka pracował jako nauczyciel. Ważnym miejscem był także kościół, w którym pełnił funkcję organisty.

Miejsce może być czymś więcej niż budynkiem. Może przechowywać historie, wspomnienia i ślady ludzi, którzy kiedyś w nim byli.

A gdybyście mogli zachować jedno ważne miejsce z Pielgrzymowic dla przyszłych pokoleń? Co byście wybrali?

- → Miarkówkę?
- → Kościół?
- → Miejsce związane z domem rodzinnym Miarki?
- → A może inne miejsce, które Waszym zdaniem powinno zostać zapamiętane?

WYOBRAŹCIE sobie, że macie stworzyć mały model wybranego miejsca.

Zbudujcie z dostępnych materiałów fragment miejsca, które uważacie za ważne dla historii Pielgrzymowic.

Wasza konstrukcja powinna:

- przedstawiać wybrane miejsce lub jego fragment,
- nawiązywać do Karola Miarki lub historii Pielgrzymowic.

Możecie wykorzystać: karton, patyczki, plastelinę, kolorowe kartki, papier, sznurek, materiały z recyklingu, klej na gorąco i inne dostępne materiały.

Przygotujcie krótką prezentację:

- ☆ Co zbudowaliśmy? _____
- ☆ Dlaczego wybraliśmy właśnie to miejsce? _____
- ☆ Co łączy je z Karolem Miarką? _____
- ☆ Dlaczego warto je zachować w pamięci? _____

SKARB PRZEDMIOTY

Karol Miarka wykorzystywał słowo, druk i prasę, żeby docierać do ludzi. Był kronikarzem, pisarzem i nauczycielem. Był też organistą w kościele i to organy stały się także jego formą kontaktu z ludźmi.

A gdyby żył w 2026 roku?

- Czy pisałby gazety?
- Prowadziłby TikToka?
- Nagrywał podcast?
- Prowadziłby lokalny portal?

Jak myślicie?

WYOBRAŹCIE sobie, że Karol Miarka działa w 2026 roku i tworzy materiał do „MIARKA NEWS 2026". O czym chciałby opowiedzieć? Co chciałby nagłośnić? Co byłoby dla niego szczególnie ważne?

Stwórzcie materiał, który będzie miał następującą konstrukcję:

- nagłówek,
- grafikę/ ilustrację/ symbol,
- krótką wiadomość/ informację
- # hasztag.

Może być skonstruowany jako post na media społecznościowe, post na bloga, artykuł w gazecie lokalnej, ale także jako materiał audio-wizualny.

Materiał powinien nawiązywać do przynajmniej jednego prawdziwego faktu dotyczącego Karola Miarki.

Przygotujcie krótką prezentację przygotowanego materiału oraz odpowiedzi na pytania:

- ☆ Jaką formę publikacji wybraliście? _____
- ☆ Dlaczego akurat tą? _____
- ☆ W jaki sposób materiał łączy się z Karolem Miarką? _____

SKARB SŁOWA

Karol Miarka był nauczycielem, pisarzem, kronikarzem i publicystą.
W swoich tekstach poruszał sprawy ważne dla ludzi
i swojej społeczności. Uważał, że wiedza, edukacja, język
i pamięć o własnej historii mają znaczenie.

Słowa mogą opowiadać historię. Mogą także przekazywać wartości, przekonywać, inspirować i zachęcać do działania.

A gdybyście znaleźli jedno zdanie Karola Miarki, które mogłoby być ważne także dzisiaj?
Co mogłoby ono oznaczać dla młodych ludzi?

Spośród załączonych cytatów z wypowiedzi Karola Miarki wybierzcie jeden, który do Was przemawia.
Waszym zadaniem jest odkryć, co może kryć się za tymi słowami.
Zastanówcie, jak rozumiecie ten cytat.

Stwórzcie wokół cytatu kolaż słowno-graficzny, który pokaże:

- jakie słowa i skojarzenia wywołuje cytat,
- jakie emocje może budzić,
- z czym kojarzy się Wam dzisiaj.

W centrum kolażu naklejcie

WYBRANY CYTAT KAROLA MIARKI

A wokół niego dodajcie:

- słowa
- skojarzenia
- symbole
- wycinki z gazet
- pytania
- ilustracje

Na końcu dokończcie zdanie:

„Dzisiaj te słowa oznaczają dla nas..."

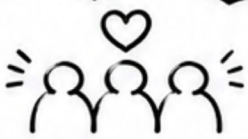
_____

Przygotujcie krótką prezentację, w której przedstawicie swój kolaż i odpowiecie na pytania:

- ☆ Jaki cytat wybraliśmy? _____
- ☆ Jak rozumiemy ten cytat dzisiaj? _____
- ☆ Jakie mamy z nim skojarzenia? _____

SKARB LUDZIE

Karol Miarka nie działał sam. Jego życie było związane z rodziną, uczniami, nauczycielami, mieszkańcami Pielgrzymowic i ludźmi, z którymi współpracował. To właśnie ludzie tworzą historię miejsc.

Każda mała ojczyzna ma swoich bohaterów – nie tylko tych zapisanych w podręcznikach, ale także zwykłych mieszkańców, którzy robią coś ważnego dla innych.

A gdyby Karol Miarka mógł dzisiaj spotkać młodych mieszkańców Pielgrzymowic?

- ☆ O czym by z Wami rozmawiał?
- ☆ Co by go zainteresowało?
- ☆ Jakie pytania by Wam zadał?
- ☆ A o co Wy zapytalibyście jego?

WYOBRAŹCIE sobie, że przenosicie Karola Miarkę do 2026 roku.

Przygotujcie krótką scenkę dotyczącą wybranej przez Was sytuacji.

W Waszej scence powinny pojawić się:

- Karol Miarka,
- współczesny młody człowiek,
- temat lub problem dotyczący małej ojczyzny.

SYTUACJE DO WYBRANIA:

1. Karol Miarka przychodzi dziś do szkoły.
2. Karol Miarka spotyka grupę młodych mieszkańców Pielgrzymowic.
3. Karol Miarka poznaje współczesne media.
4. Karol Miarka pyta: „Co dzisiaj jest ważne dla waszej społeczności?"

Przygotujcie prezentację scenki, która ma trwać maksymalnie 3 minuty.

Po jej zakończeniu odpowiedzcie:

- ☆ Dlaczego taki temat scenki wybraliście? _____
- ☆ Co Waszym zdaniem mogłoby zainteresować Karola Miarkę w naszym obecnym świecie? _____
- ☆ Czego Karol mógłby się nauczyć od nas, a czego my moglibyśmy się nauczyć od niego? _____

TROP 1

To miejsce było związane z pracą Karola Miarki jako nauczyciela.

TROP 2

To miejsce wiązało się z Karolem Miarką jako organistą.

TROP 3

To miejsce przypomina o dzieciństwie i początkach życia Karola Miarki w Pielgrzymowicach.

TROP 4

To człowiek związany z rodziną Karola Miarki.

TROP 5

Ten przedmiot przechowywał dawniej zapisane informacje i historie.

TROP 6

Ten przedmiot kojarzy się z pisaniem i zapisywaniem myśli.

TROP 7

To forma przekazywania wiadomości, którą Karol Miarka wykorzystywał, aby docierać do ludzi.

TROP 8

Na tym przedmiocie można zatrzymać obraz człowieka, miejsca lub wydarzenia.

TROP 9

To słowo wiąże się z przekazywaniem wiedzy i uczeniem się.

TROP 10

To słowo wiąże się z narodowością oraz tożsamością,

TROP 11

To ludzie, którzy tworzą historię miejsca także dzisiaj.

TROP 12

To słowo opisuje ludzi, których łączą wspólne miejsce, historia i działania.

TROP 13

To słowo oznacza gotowość do działania mimo trudności lub obaw.

TROP 14

To człowiek związany z Pielgrzymowicami: nauczyciel, kronikarz, organista, pisarz, publicysta i wydawca.

KA_TROPY1

ODPOWIEDZI DLA OSOBY PROWADZĄCEJ

Trop 1 - szkoła, kategoria MIEJSCE

Trop 2 – kościół, kategoria MIEJSCE

Trop 3 – Miarkówka, kategoria MIEJSCE

Trop 4 – Antoni Miarka, kategoria LUDZIE

Trop 5 – kronika, kategoria PRZEDMIOT

Trop 6 – pióro i kałamarz, kategoria PRZEDMIOT

Trop 7 – gazeta, kategoria PRZEDMIOT

Trop 8 – fotografia, kategoria PRZEDMIOT

Trop 9 – edukacja, kategoria SŁOWA

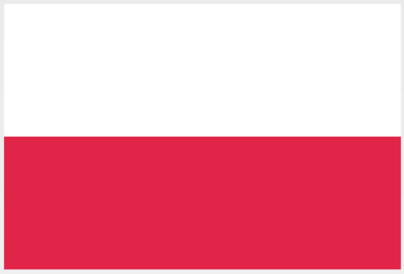
Trop 10 – język, kategoria SŁOWA

Trop 11 – mieszkańcy lokalni, kategoria LUDZIE

Trop 12 – wspólnota, kategoria SŁOWA

Trop 13 – odwaga, kategoria SŁOWA

Trop 14 – Karol Miarka, kategoria LUDZIE

DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW BUDŻETU PAŃSTWA

Kompas Młodego Obywatela MODUŁ 2
Nasze tradycje

Kompas kreatywności Małe Ojczyzny

DOFINANSOWANIE 73 884,00 zł
CAŁKOWITA WARTOŚĆ 73 884,00 zł

DATA PODPISANIA UMOWY
2026-07-02